

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Навчально-науковий інститут заочної та післядипломної освіти
Факультет землевпорядкування та туризму
Кафедра геодезії і геоінформатики

Кваліфікаційна (дипломна) робота
освітнього ступеня «Бакалавр»
на тему: **«ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ ДЛЯ
БУДІВНИЦТВА І ОБСЛУГОВУВАННЯ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ,
ГОСПОДАРСЬКИХ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД»**

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Виконав: ст. гр. ЗВ-42зсп

Мисів М. В.

Науковий керівник: к.е.н., доцент

Рижок З. Р.

Рецензент _____

Львів 2024

УДК 332.3

Встановлення меж земельної ділянки для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд. Мисів М. В. Кваліфікаційна робота. Кафедра геодезії і геоінформатики. Львів, Львівський національний університет природокористування, 2024 р.

44 с. текстової частини, 7 таблиць, 4 рисунки, 25 джерел бібліографічного списку.

У кваліфікаційній роботі розкрито теоретичні основи визначення і класифікації земель житлової та громадської забудови, Порядок безоплатного одержання земельної ділянки для будівництва й обслуговування жилого будинку, господарських будівель та споруд, методика розробки документації із землеустрою, представлено Основні відомості про об'єкт дослідження, зроблено Характеристику будинку, розташованого на земельній ділянці, представлено результат польових, геодезичних та камеральних робіт при встановленні меж земельної ділянки.

Об'єктом дослідження є земельна ділянка для будівництва, обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд, яка розташована в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
1. ЗАСАДИ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА Й ОБСЛУГОВУВАННЯ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ, ГОСПОДАРСЬКИХ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД	7
1.1. Визначення і класифікація земель житлової та громадської забудови	7
1.2. Порядок безоплатного одержання земельної ділянки для будівництва й обслуговування жилого будинку, господарських будівель та споруд	11
1.3. Методика розробки документації із землеустрою	15
2. ВІДОМОСТІ ПРО ПРИСАДИБНУ ДІЛЯНКУ	19
2.1. Основні відомості про об'єкт дослідження	19
2.2. Характеристика будинку, розташованого на земельній ділянці	21
2.3. Вимоги до забудови земельної ділянки	22
3. РЕЗУЛЬТАТ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ	25
3.1. Польові роботи при встановленні меж земельної ділянки	25
3.2. Геодезичні роботи при встановленні меж земельної ділянки	28
3.3. Камеральні роботи при встановленні меж земельної ділянки	31
4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	35
5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	38
ВИСНОВКИ	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41

ВСТУП

Для встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) необхідна технічна землепорядна документація, що показує місце розташування земельної ділянки. Встановлення її меж складається з кількох етапів: укладення договору із землепорядною організацією, проведення підготовчих робіт, топографо-геодезичних і камеральних робіт. Для укладення договору із землепорядною організацією необхідно надати такі документи, як копії:

- посвідчення особи платника податків та реєстраційного номера облікової картки;
- документів, що підтверджують право власності на майно, розташоване на земельній ділянці (за наявності);
- документ, що підтверджує право власності (право користування) на земельну ділянку (за наявності);
- рішення органу місцевого самоврядування про дозвіл на надання права власності, або права користування земельною ділянкою із зазначенням її місця розташування.

Обсяг робіт з визначення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) включає в себе:

1. підготовчі роботи;
2. топографічні, геодезичні, картографічні та землепорядні роботи;
3. оформлення технічної землепорядної документації щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);
4. встановлення меж земельних ділянок у натурі (на місцевості) та закріплення їх межовими знаками.

У кваліфікаційній роботі розкрито методику розроблення технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) для будівництва, обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд, яка розташована в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області.

1. ЗАСАДИ ВІДВЕДЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА Й ОБСЛУГОВУВАННЯ ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ, ГОСПОДАРСЬКИХ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД

1.1. Визначення і класифікація земель житлової та громадської забудови

Нормативно-правова база щодо визначення і класифікації земель житлової та громадської забудови включає в себе:

1. Конституцію України [7];
2. Земельний кодекс України [2];
3. Податковий кодекс України;
4. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності" [20];
5. ДБН "Громадські будинки і споруди. Основні положення" [1];
6. ДБН "Планування та забудова територій" [8].

Земельний кодекс України передбачає класифікацію всіх земель в Україні на дев'ять категорій відповідно до їх цільового призначення. Важливою частиною цієї категорії є землі населених пунктів та землі громадської забудови [2].

Згідно Податкового кодексу України, до земель житлової та громадської забудови відносяться земельні ділянки, громадські будинки і споруди та інші громадські об'єкти в населених пунктах, що використовуються для житлової забудови.

До земель громадської забудови належать землі, що використовуються під громадські будинки і споруди, зокрема готелі, офісні будівлі, торговельні будівлі, музеї та бібліотеки, навчальні та наукові заклади, лікарні та медичні заклади та інші громадські об'єкти.

Детальний перелік основних груп громадських будинків і споруд наведено в додатку до ДБН «Громадські будинки і споруди. Основні положення».

1. Будинки, споруди, приміщення закладів дошкільної освіти:

- 1.1. заклади дошкільної освіти загально розвиваючі і компенсуючого типу;
- 1.2. заклади дошкільної освіти, що об'єднані із закладом загальної середньої освіти I, I-II і I-III ступенів;
2. Будинки, споруди та приміщення закладів освіти:
 - 2.1. заклади загальної середньої освіти, спеціалізовані школи I, I-II і I-III ступенів;
 - 2.2. загальноосвітні спеціальні, санаторні школи-інтернати;
 - 2.3. міжшкільні навчально-виробничі комбінати та центри;
 - 2.4. заклади позашкільної освіти;
 - 2.5. професійні, професійно-технічні заклади освіти;
 - 2.6. заклади вищої освіти;
 - 2.7. заклади післядипломної освіти.
3. Будинки, споруди, приміщення охорони здоров'я та відпочинку:
 - 3.1. лікувально-профілактичні заклади;
 - 3.2. медико-профілактичні заклади;
 - 3.3. установи судово-медичної експертизи;
 - 3.4. аптечні заклади;
 - 3.5. санаторії, санаторії-профілакторії;
 - 3.6. заклади відпочинку й туризму;
 - 3.7. готелі, мотелі, кемпінги та інші засоби тимчасового розміщення, або проживання.
4. Будинки, споруди, приміщення фізкультурно-оздоровчі, спортивні:
 - 4.1 відкриті фізкультурно-спортивні споруди;
 - 4.2. криті споруди і будинки;
 - 4.3. фізкультурно-спортивні та оздоровчі комплекси.
5. Будинки, споруди, приміщення культурно-видовищних, дозвіллевих та культових закладів:
 - 5.1. бібліотеки;
 - 5.2. музеї та виставки;
 - 5.3. заклади дозвілля;

- 5.4. видовищні заклади;
- 5.5. культові будинки, споруди, комплекси.
6. Будинки, споруди, приміщення підприємств торгівлі і харчування:
 - 6.1. підприємства роздрібною торгівлі;
 - 6.2. торговельні та розважальні центри;
 - 6.3. підприємства харчування.
7. Будинки, споруди, приміщення підприємств побутового обслуговування:
 - 7.1. комплексні підприємства побутового обслуговування;
 - 7.2. лазні, лазнево-оздоровчі комплекси;
 - 7.3. хімчистки і пральні.
8. Будинки, споруди, приміщення закладів соціального захисту населення:
 - 8.1. територіальні центри соціального обслуговування, будинки нічного перебування, центри реінтеграції, соціальної адаптації, соціальні готелі;
 - 8.2. будинки-інтернати загального чи спеціального типу;
 - 8.3. центри зайнятості населення.
9. Будинки, споруди та приміщення науково-дослідних установ, проєктних і громадських організацій та управління:
 - 9.1. науково-дослідні інститути;
 - 9.2. проєктні та конструкторські організації;
 - 9.3. інформаційні центри;
 - 9.4. установи органів управління;
 - 9.5. суди, прокуратура, нотаріально-юридичні заклади;
 - 9.6. правоохоронні організації;
 - 9.7. установи громадських організацій;
 - 9.8. установи кредитування, страхування, комерційного призначення;
 - 9.9. банки, банківські сховища;
 - 9.10. архіви та депозитарії.
10. Будинки, споруди, приміщення транспорту, призначені для обслуговування населення:

10.1. вокзали усіх видів транспорту;

10.2. контори обслуговування пасажирів,ю транспортні агентства, касові павільйони.

11. Будинки, споруди, приміщення комунального господарства:

11.1. установи для громадянських обрядів, поховальні бюро, крематорії;

11.2. житлово-експлуатаційні заклади;

11.3. громадські туалети.

12. Багато функціональні будинки та комплекси, що включають приміщення різного призначення [1].

Будинки і споруди мають безліч характеристик і можуть бути класифіковані практично за всіма з них, а саме виділяють класифікацію за:

1. поверховістю (малоповерхові, середньо поверхові, висотні);

2. призначенням (цивільне будівництво, промислове);

3. типом конструкції (каркасні, безкаркасні, змішані);

4. кількістю функцій (моно функціональні та багато функціональні);

5. місцем розташування (місто, сільське поселення, поза населеними пунктами) тощо.

Однак, у кожному конкретному випадку краще проводити основну класифікацію за однією, або кількома ознаками, виділеними як основні та найважливіші. Таким чином, будівлі та споруди можна розділити на дві великі групи залежно від їхнього використання:

1. цивільні;

2. промислові.

Цивільні будівлі та споруди поділяють на житлові та громадські, а промислові будівлі та споруди – на промислові та сільськогосподарські. Кожна з цих чотирьох підгруп класифікується відповідно до характеристик, що є важливими для даної підгрупи.

Житлові будівлі класифікуються за поєднанням двох основних характеристик:

1. поверховості;

2. типу телекомунікаційного доступу до житлових приміщень.

Інші характеристики включають в себе такі групи будівель, як будівлі, призначені для проведення рельєфних заходів, захисту від шуму, а також багатофункціональні житлові комплекси. Окрім того, поверховість не випадково було обрано, як одну з основних класифікаційних ознак, адже вона пов'язана (у кожній із цих груп будівель) з умовами проживання, вимогами до технічного оснащення, пожежною безпекою, дизайном та економічними питаннями, тощо [6].

Громадянам України за рішенням органів місцевого самоврядування надають на правах безоплатного користування, або оренди земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарських будівель і споруд у визначених межах (0,25 га – в селах, 0,15 га – селищах і 0,10 га – містах). Крім безоплатної передачі, громадяни можуть придбати у власність земельні ділянки для вище вказаних цілей на підставі цивільно-правового договору [2].

Громадяни України, які раніше не приватизували земельні ділянки для цих цілей, мають право приватизувати присадибні ділянки. Крім того, не передбачена приватизація земельних ділянок для будівництва та обслуговування житлових будинків, а також для будівництва та обслуговування господарських будівель. Усі такі ділянки мають бути єдиною земельною ділянкою, яка називається «присадибною», на яку поширюються загальні обмеження щодо максимальної площі щодо безоплатної приватизації [11].

1.2. Порядок безоплатного одержання земельної ділянки для будівництва й обслуговування жилого будинку, господарських будівель та споруд

Порядок безоплатного одержання земельної ділянки для будівництва й обслуговування жилого будинку, господарських будівель та споруд відповідає нормативній базі:

1. Земельного кодексу України [2];

2. Закону України «Про землеустрій» [19];
3. Закону України «Про Державний земельний кадастр» [15];
4. Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [20];
5. Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру" [17].

Громадяни набувають права власності, користування земельними ділянками із земель, що перебувають у державній, або комунальній власності, за рішенням органів державної влади або органів місцевого самоврядування.

За рішенням органів державної влади, або органів місцевого самоврядування громадянам України може бути безоплатно передано у власність, або оренду земельну ділянку для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарських будівель і споруд у межах норм, встановлених цим Земельним кодексом України. Він передбачає, що громадяни України мають право на одержання у власність безоплатно земельних ділянок із земель державної, або комунальної власності для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарських будівель і споруд (присадибних ділянок):

1. у селах – не більше 0,25 га;
2. 0,15 га і менше в селищах;
3. 0,10 га і менше в містах [2].

Щоб знайти таку ділянку, потрібно зайти на сторінку Публічної карти земельного кадастру на офіційному сайті Державного земельного кадастру, обрати населений пункт та вільну ділянку, не виділену синім кольором, та роздрукувати дані з Публічної карти. Однак слід мати на увазі, що ці земельні ділянки можуть бути вільними, або використовуватися іншими особами, а інформація про них може бути не зареєстрована на публічній кадастровій карті.

Щоб отримати вільні земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарських будівель і споруд (приватні землі), необхідно виконати відповідну процедуру, а саме звернутися до відповідного органу місцевого самоврядування, що передає у власність земельну ділянку, яка перебуває у комунальній власності, із заявою про дозвіл на оформлення

землевпорядної документації з надання земельних ділянок для будівництва та обслуговування житлових будинків, господарських будівель і споруд. Заява подається особисто, або поштою до органу місцевого самоврядування та повинна містити та супроводжуватися такими відомостями, як:

1. призначення та приблизні розміри земельної ділянки;
2. креслярські матеріали із зазначенням бажаного місця розташування земельної ділянки, у тому числі копії планових і картографічних документів;
3. детальний план забудови земельної ділянки, затверджений місцевим органом влади;
4. копії документів, що посвідчують особу;
5. документи, що підтверджують право на пільги при придбанні земельної ділянки (за наявності).

Детальний план ділянки – це містобудівний документ, що визначає планувальну організацію та забудову ділянки.

Самі дані про вільні земельні ділянки для будівництва та обслуговування житлових будинків можна отримати в компетентних органах містобудування та забудови, а також у центральних органах управління, що здійснюють державну політику у сфері земельних відносин. Відповідні органи, що здійснюють державну політику у сфері земельних відносин, можуть отримати дані про наявність на території даної ділянки, що перебуває у державній та комунальній власності, та які не пропонуються для використання та є доступними для будівництва, а також інформацію про наявність обмежень, чи обтяжень, містобудівних умов та обмежень. До внесення відповідної інформації до містобудівного та державного земельного кадастру місцеві виконавчі органи зобов'язані за запитом фізичних та юридичних осіб надавати письмову інформацію щодо наявності земельних ділянок, які можуть бути використані для будівництва.

Орган місцевого самоврядування зобов'язаний розглянути заяву в місячний строк і видати дозвіл, або рішення на підготовку землевпорядної документації щодо відведення земельної ділянки, або зазначити причини

відмови у видачі такого дозволу. Заяви про видачу дозволу на розроблення проєктів землеустрою та додатків до них надходять на розгляд до постійної комісії і після ухвалення нею рішення включаються до порядку денного чергового або позачергового засідання органу місцевого самоврядування, де голосують за видачу, або не видачу дозволу на розроблення проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки.

Заявник також має право бути присутнім на засіданні органу місцевого самоврядування під час розгляду питання щодо видачі дозволу на розроблення проєкту землеустрою. Так, відповідно до Закону України «Про землеустрій» [19] забороняється запитувати додаткові матеріали та документи, що не входять до складу проєкту землеустрою щодо відведення земельних ділянок, а також їхнього погодження з іншими органами управління, підприємствами, установами чи організаціями.

Органи місцевої влади можуть також відмовити у затвердженні проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки тільки в тому разі, якщо не усунуто недоліки, виявлені в попередніх висновках. Відмова у затвердженні проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки не може бути зумовлена будь-якими іншими причинами чи недоліками. Повторні відмови не позбавляють розробника проєкту права усунути ці недоліки та подати проєкт на затвердження. Єдиною підставою для відмови у видачі такого дозволу є не відповідність місця розміщення об'єкта встановленим вимогам, а саме:

1. прийнятим відповідно до законодавства нормативно-правовим актам;
2. генеральним планам населених пунктів та інших містобудівних документів;
3. проєктам землеустрою;
4. техніко-економічним обґрунтуванням щодо використання та охорони земель;
5. проєктам землеустрою з благоустрою населених пунктів.

У разі відмови необхідно направити запит про надання інформації про земельну ділянку. Якщо виявиться, що обрана ділянка зайнята, необхідно

ініціювати ту саму процедуру щодо іншої ділянки, яка вільна на офіційній публічній кадастровій карті.

Крім того, якщо протягом місяця з дня реєстрації заяви орган влади не видає дозвіл на розроблення проєкту землеустрою, або видає його із зазначенням причин, зацікавлена особа протягом місяця з дня спливу зазначеного строку зобов'язана замовити розроблення проєкту землеустрою щодо виділення земельної ділянки без надання такого дозволу та написати до органу місцевого самоврядування. Зацікавлена особа має право повідомити орган місцевого самоврядування в письмовій формі, до якого додається договір на розроблення проєкту землеустрою щодо надання земельної ділянки.

Однак, недоліком такого способу розв'язання питання є те, що без рішення про видачу дозволу на розроблення цього проєкту можуть виникнути складнощі із затвердженням організації, яка здійснює ці роботи. Крім того, можуть виникнути складнощі з реєстрацією земельної ділянки, оскільки державна реєстрація земельних ділянок здійснюється за заявою особи, якій рішенням органу місцевого самоврядування надано дозвіл на оформлення землевпорядної документації. Якщо такій особі відмовлено в державній реєстрації, то вона може звернутися до суду.

Заявник також має право звернутися до суду з позовом про визнання бездіяльності ради не законною та зобов'язати її вжити певних заходів, а саме: розглянути заяву, ухвалити рішення про дозвіл на оформлення землевпорядних документів на земельну ділянку [11].

1.3. Методика розробки документації із землеустрою

Після ухвалення рішення про дозвіл на підготовку землевпорядних документів для відведення земельної ділянки необхідно звернутися до сертифікованого землевпорядника і зробити замовлення на підготовку відповідних землевпорядних документів. Слід зазначити, що відносини між замовником і виконавцем землевпорядних документів регулюються

законодавством України та договором, у якому обумовлюється вартість послуг і порядок їхньої оплати, строк виконання робіт, порядок розгляду необхідних документів. При цьому максимальний строк підготовки землепорядної документації становить шість місяців з дня підписання договору.

Після завершення робіт виконавець може надати замовнику землепорядні документи про формування земельної ділянки та, якщо інше не передбачено договором, подати їх до територіального органу Держгеокадастру від імені замовника та зареєструвати відомості в Державному земельному кадастрі. Цю інформацію реєструють безоплатно протягом 14-ти днів із дня отримання відповідних документів, унаслідок чого видають виписку з державного земельного кадастру про земельну ділянку, яка містить усі відомості про земельну ділянку. Не від'ємною частиною витягу є кадастрова карта земельної ділянки.

Проекти землеустрою щодо відведення земельних ділянок, на яких розміщуються, або розміщуватимуться споруди на земельних ділянках у межах, або за межами населених пунктів, подаються на погодження до структурних підрозділів місцевої адміністрації у сфері містобудування та будівництва.

Виконавцями землепорядної документації є юридичні особи, які мають у штаті не менш, як двох сертифікованих землепорядників, які мають необхідне технічне і технологічне забезпечення та несуть відповідальність за якість землепорядних робіт, а також індивідуальні підприємці, які мають необхідне технічне та технологічне забезпечення та також є сертифікованими землепорядниками, які несуть відповідальність за якість землепорядних робіт.

Згідно Закону України «Про землеустрій» [19], сертифікованим землепорядником є особа з вищою освітою та кваліфікацією у спеціалізованій галузі знань із землеустрою, зі стажем практичної роботи в цій галузі не менш, як один рік, яка склала кваліфікаційний іспит, одержала сертифікат і зареєстрована в Державному реєстрі сертифікованих землепорядників. Підготовка землепорядної документації заборонена особі, яка не одержала кваліфікаційного атестата, або його анульовано, або дію сертифіката зупинено.

У результаті землепорядні документи та технічна документація з оцінки земель, підписані такими особами, є не дійсними.

Виконавці та розробники землепорядних робіт повинні, зокрема, дотримуватися таких технічних вимог під час проведення цих робіт:

1. протягом одного місяця після затвердження надіслати документацію про проведені роботи до Державного фонду землепорядної документації в електронному вигляді з використанням кваліфікованого електронного підпису;
2. передати землепорядну документацію до Державного земельного кадастру, його компетентних органів для реєстрації відомостей у Державному земельному кадастрі від імені замовника землепорядної документації.

Землепорядна документація, підготовлена особою, яка виконує землепорядні роботи, має бути підписана:

1. у паперовому вигляді – підписом і печаткою землепорядника, відповідального за якість землепорядних робіт;
2. в електронній формі – кваліфікованим електронним підписом уповноваженого землепорядника, відповідального за якість землепорядних робіт, відповідно до законодавства про використання електронного цифрового підпису.

Для затвердження технічного документа із землеустрою необхідно звернутися до органу місцевого самоврядування, який видав дозвіл на розроблення, із заявою про затвердження цього документа. До заяви мають бути додані такі документи, як:

1. технічні документи із землеустрою, пов'язані з відведенням земельної ділянки;
2. витяг з Державного земельного кадастру.

Заява розглядається органом місцевого самоврядування, який протягом двох тижнів з дня отримання затверженого технічного землепорядного документа щодо відведення земельної ділянки приймає рішення про його

затвердження та надання у власність, або про відмову в цьому затвердженні. У разі відмови в передачі у власність земельної ділянки, або залишення заяви без розгляду питання вирішується в судовому порядку [9].

2. ВІДОМОСТІ ПРО ПРИСАДИБНУ ДІЛЯНКУ

2.1. Основні відомості про об'єкт дослідження

Місце розташування земельної ділянки: с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області.

Загальна площа земельної ділянки: 0.2500 га.

Цільове призначення земельної ділянки: для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка).

Підстава для виконання робіт: заява, договір на виконання робіт, а також рішення скликання Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області.

Роботи, що повинні бути виконані: підготовчі, топографо-геодезичні, із землеустрою, камеральні, складання та оформлення матеріалів технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Строк та вартість виконання робіт згідно з договором.

Технічна документація передається замовнику робіт, копія матеріалів – до Державного фонду документації із землеустрою.

Кінцевим результатом робіт є встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками встановленого зразка. За бажанням замовника, та у відповідності до Закону України "Про землеустрій" [19], та "Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками" [3], межові знаки можуть не встановлюватися.

Кадастровий номер земельної ділянки: присвоюється відповідно до Порядку ведення земельного кадастру [17], затвердженого постановою Кабінету Міністрів України. Викопіювання з публічної кадастрової карти відображено на рис. 2.1.

Рисунок 2.1. – Викопіювання з публічної кадастрової карти.

Експлікацію земельних угідь згідно з класифікацією видів земельних угідь відображено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1. – Експлікація земельних угідь згідно з класифікацією видів земельних угідь

Код КВЦПЗ	Вид цільового призначення земель	Кількість власників	Загальна площа, га	землі під житловою забудовою	
				усього	у тому числі
					малоповерхова забудова
02.01	для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд	1	0,2500	0,2500	0,2500

2.2. Характеристика будинку, розташованого на земельній ділянці

План будинку, що розташований на земельній ділянці в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області показано на рис. 2.2.

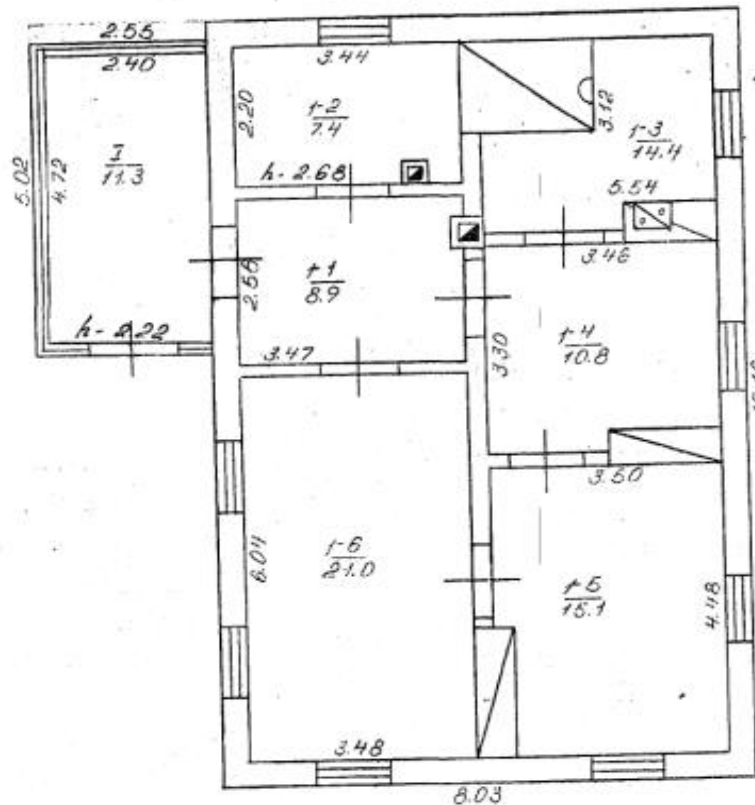

Рисунок 2.2. – План будинку, що розташований на присадибній ділянці.

Інформацію про характеристику приміщень на присадибній ділянці подано в табл. 2.2.

Таблиця 2.2. – Характеристика приміщень на присадибній ділянці

Кількість квартир	Кількість житлових кімнат	Загальна площа	в тому числі	
			житлова	допоміжна (підсобна)
1	2	88,9	36,1	528

2.3. Вимоги до забудови земельної ділянки

План будинку – це горизонтальний січний план на висоті трохи вище підвіконь. У разі двоповерхової будівлі план складається для кожного поверху. Зображення будівлі, умовно розрізане вертикальною площиною і спроектоване на площину проєкцій, що збігається з площиною перерізу, називається перерізом. Площина, переріз якої перпендикулярний вертикальній стіні, називається поперечною стіною. Якщо площина перерізу паралельна поздовжнім стінам будівлі, то переріз будівлі називається поздовжнім. Іноді, для отримання поперечного перерізу використовується більше одного поперечного перерізу. Плани, креслення фасадів і поперечні перерізи будівлі прийнято називати архітектурно-будівельними кресленнями, або планами. Ці креслення дають загальне уявлення про будівлю, показують планування і розміри ділянки, поверховість, конструкцію будівлі, конструкцію і матеріали основних елементів.

Розміщення громадських будинків і споруд на земельних ділянках повинно здійснюватися відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12, ДБН Б.2.3-4, ДБН Б.2.3-5 та санітарних правил [1].

Площу земельних ділянок для розміщення громадських будинків і споруд слід визначати відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12 та з урахуванням санітарних норм.

У разі компактного розміщення громадських будинків у комплексах, або центрах обслуговування, а також у разі розміщення їх у блокованих, кооперативних, або багато функціональних будинках, чи під час їхньої реконструкції, згідно з вимогами та нормативними вимогами до площі основних елементів ландшафту за показниками припустимості та функціональним призначенням, норма зменшення площі земельної ділянки допускається на 25 %, в тому числі 20 % – для дошкільних, освітніх закладів та пансіонатів.

Ділянка для розміщення громадського будинку, або комплексу будинків має бути упорядкована відповідно до ДБН Б.2.2-5, ДБН Б.2.2-40 і санітарних норм, з оптимальною орієнтацією ділянки забудови та її площі, нормативному

денному освітленню, зручними та безпечними підходами, під'їздами й парковками, з відповідним рівнем озеленення.

Місткість відкритих і критих, у тому числі підземних автостоянок у будинках і комплексах слід визначати згідно з ДБН Б.2.2-12, ДБН Б.2.3-15 і ДБН Б.2.2-40. Зокрема, в громадських будинках номінальною висотою до 50 м, заввишки до п'яти поверхів допускається проектувати вбудовані, прибудовані, або вбудовано-прибудовані підземні автостоянки та автоматичні підземні автостоянки заввишки до дев'яти поверхів. Підземні автостоянки мають бути обладнані ліфтами, або підйомниками. В'їзди та виїзди до підземних і підземно-наземних гаражів та автостоянок слід розташовувати подалі від вікон житлових і житлових громадських будинків, а також територій загальноосвітніх закладів, шкіл-інтернатів, медичних і дошкільних закладів відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12. Вентиляційні шахти в підземних і підземно-наземних гаражах та автостоянках слід передбачати відповідно до вимог ДБН В.2.3-15.

Сходи, сходові клітки, огороження пандусів і матеріали мощення на території забудови повинні забезпечувати безпечний рух пішоходів, у тому числі маломобільних, з урахуванням пересування дитячих колясок інвалідів. Зовнішні сходи, або їх частини і майданчики біля входів у будинки, повинні бути розташованими на висоті понад 0,45 м над рівнем пішохідної доріжки та мають бути огороженими [8].

Під час планування ділянки та розміщення на ній будинків, або комплексів необхідно забезпечити можливість проїзду пожежних машин до будинку відповідно до вимог ДБН В.2.2-12.

Входи на фасади будинків, у тому числі багато функціональних, допускається проектувати над експлуатованою покрівлею прибудови, розрахованої на відповідні навантаження, включаючи навантаження від пожежних машин, з урахуванням шумового впливу на ділянку. У разі влаштування цоколя будинку, прибудови, або її виступу необхідно, щоб розміри виносу встановлювалися з розрахунку забезпечення доступу до майданчика всієї

основної частини будинку, з урахуванням технічних даних автомобільних пожежних драбин, або колінчастих автомобільних підйомників.

Висота плоскої покрівлі цоколя, або прибудованої частини не повинна перевищувати 0,2 м над рівнем підлоги поверху, розташованого вище за рівень підлоги основної частини будинку. Плоскі дахи, що примикають до житлових будинків, не повинні викидати в атмосферу хімічні речовини в концентраціях, що перевищують ГДК.

Проходи в будинках повинні мати ширину (просвіт) не менше 3,5 м і висоту не менше 4,25 м. Ця вимога не поширюється на проходи та коридори в будинках і спорудах на рівні першого, або другого поверху, не призначені для пожежних машин [1].

3. РЕЗУЛЬТАТ ВСТАНОВЛЕННЯ МЕЖ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ

3.1. Польові роботи при встановленні меж земельної ділянки

Технічна документація із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), яка розташована за адресою: с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області, складена на підставі технічного завдання та укладеного договору на виконання робіт.

У технічній документації передбачено встановити (відновити) межі земельної ділянки площею 0,2500, що знаходиться за адресою: с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області, цільове призначення якої, для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), на підставі рішення скликання Білогірської селищної громади, та внести відомості до Державного земельного кадастру.

Земельна ділянка за основним цільовим призначенням, відповідно до Земельного кодексу України [2], віднесена до категорії: землі житлової та громадської забудови.

Склад та площу угідь земельної ділянки наведено в експлікації угідь згідно з Класифікацією видів земельних угідь (КВЗУ). Згідно з Класифікацією видів цільового призначення земель (КВЦПЗ), код та цільове призначення земельної ділянки: 02.01 для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка).

Місце розташування земельної ділянки показано на вкопійованні з кадастрової карти (публічної кадастрової карти України). Сам польовий абрис земельної ділянки відображено на рис. 3.1.

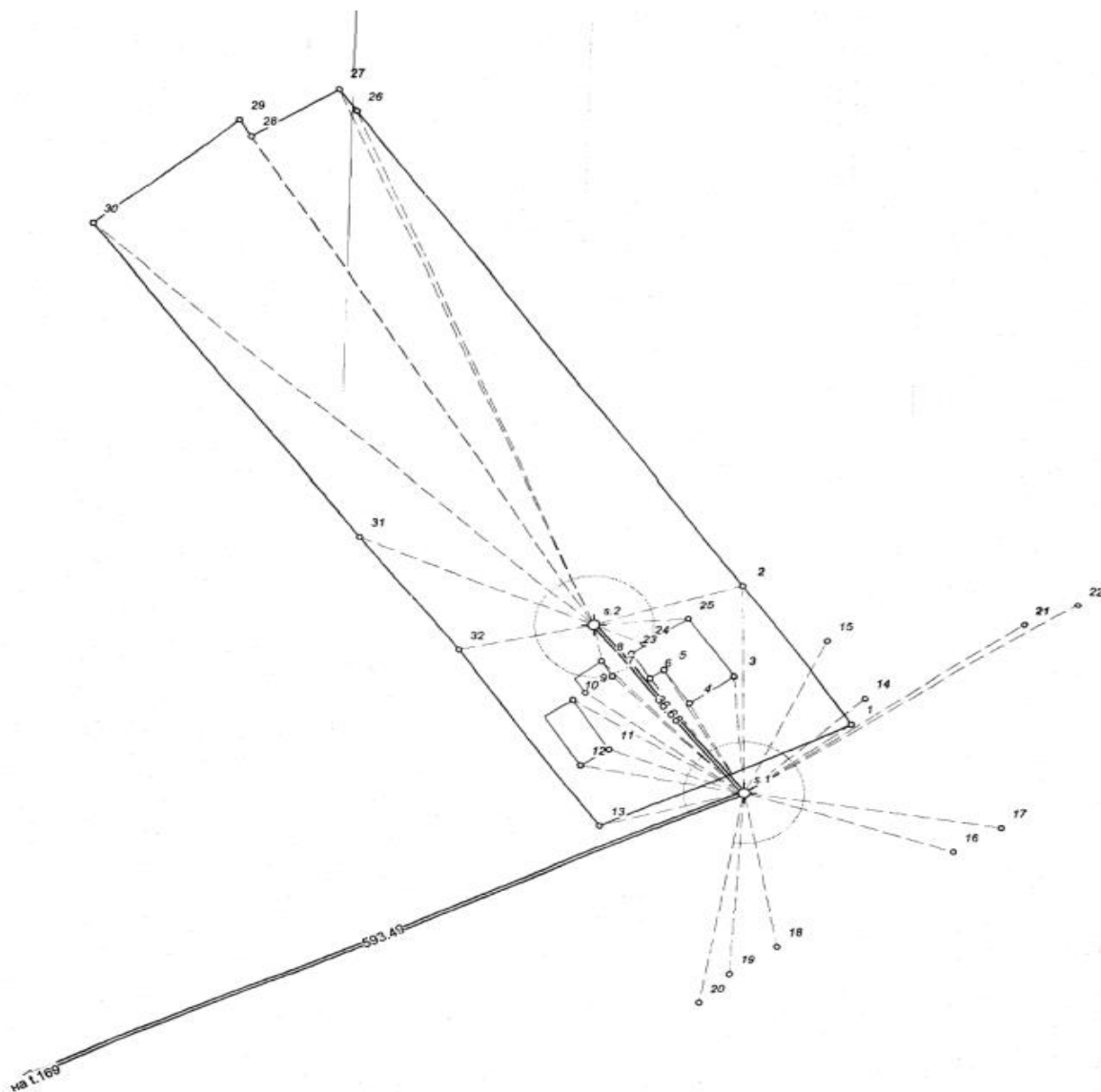

Рисунок 3.1. – Польовий абрис земельної ділянки (об'єкта дослідження).

Загальна площа земельної ділянки вирахована аналітичним способом і становить 0,2500 га. Площа земельної ділянки підтверджується кадастровим планом та відомістю про обчислення площі земельної ділянки (табл. 3.1), що становить 0,2500 га.

Таблиця 3.1. – Відомість про обчислення площі земельної ділянки в с.
Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району
Хмельницької області

№	Координати		Різниця координат		Добутки координат	
	X	Y	$X_{k-1}-X_{k+1}$	$Y_{k+1}-Y_{k-1}$	$X*(Y_{k+1}-Y_{k-1})$	$Y*(X_{k-1}-X_{k+1})$
1	XXXX986,550	XXXX557,760	-36,890	-24,970	-138083764,154633	-84756905,767769
2	XXXX004,860	XXXX596,370	6,960	-56,200	-310786273,133030	15991270,7351114
3	XXXX979,590	XXXX613,960	49,600	-33,860	-187245108,916679	113961652,417284
4	XXXX955,260	XXXX630,230	42,170	21,370	118175143,906818	96891066,798929
5	XXXX937,420	XXXX592,590	-12,710	58,830	325326218,419012	-29202401,818814
6	XXXX967,970	XXXX571,400	-49,130	34,830	192608784,395512	-112879682,881743
			0,00	0,00	4999,483000	4999,483000
					Sum=0,2500 га	Sum=0,2500 га

Під'їзд до земельної ділянки здійснюється по існуючих вулицях, дорогах.

Обмеження (обтяження) на земельну ділянку визначені у переліку обмежень (обтяжень) у використанні земельної ділянки, що є складовою технічної документації із землеустрою. На використання земельної ділянки обмеження (обтяження), сервітути не були встановлені.

Місце положення точок повороту зовнішніх меж земельної ділянки детально досліджено і встановлено в натурі по фактичному їх положенню на місцевості в присутності власника землі та узгоджено з суміжними землекористувачами про що складено акт прийомки-передачі межових знаків на зберігання. Межі земельної ділянки відповідно до "Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками" [4], на бажання власника не закріплюються межовими знаками в зв'язку з тим, що на місцевості межі земельної ділянки збігаються природними та штучними лінійними спорудами та рубежами (паркани, огорожі, фасади будівель, шляхами, каналами, струмками, тощо). При узгодженні зовнішніх меж земельної ділянки сторонами претензій не заявлено.

3.2. Геодезичні роботи при встановленні меж земельної ділянки

Для встановлення меж земельної ділянки була виконана кадастрова зйомка електронним тахеометром із записом даних з послідуною їх обробкою на ПЕОМ. План орієнтований по істинному меридіану. Система координат 1963 року. Зйомочна мережа побудована теодолітним ходом. Координування кутів меж проведено методом лінійно-кутових засічок [23].

Каталог координат кутів зовнішніх меж землекористування для земельної ділянки в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області показано у табл. 3.2.

Журнал лінійно-кутових спостережень та відомість обчислення координат земельної ділянки подано у табл. 3.3.

Таблиця 3.2. – Каталог координат кутів зовнішніх меж земельної ділянки в с.

Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району

Хмельницької області

№	Внутрішній кут	Дирекційний кут	Довжина лінії, м	Координати	
				X	Y
1	79 ⁰ 05'36''	64 ⁰ 38'19''	42,73	XXXX986,55	XXXX557,76
2	99 ⁰ 29'06''	145 ⁰ 09'13''	30,79	XXXX004,86	XXXX596,37
3	178 ⁰ 55'21''	146 ⁰ 13'52''	29,27	XXXX979,59	XXXX613,96
4	81 ⁰ 35'33''	244 ⁰ 38'19''	41,66	XXXX955,26	XXXX630,23
5	99 ⁰ 22'49''	325 ⁰ 15'30''	37,18	XXXX937,42	XXXX592,59
6	181 ⁰ 31'35''	323 ⁰ 43'55''	23,06	XXXX967,97	XXXX571,40
1				XXXX986,55	XXXX557,75

Відомість перерахунку координат із системи СК-63 в систему МСК-68 (УСК-2000) для землекористування відображено у табл. 3.4.

Таблиця 3.3. – Журнал лінійно-кутових спостережень та відомість обчислення координат земельної ділянки в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області

Станція вимірів	Пункт орієнтування	Горизонтальні кути		Довжини, м	Отриманий пункт	Прирости координат		Координати, м	
		виміряні	дирекційні			dX	dY	X	Y
S1	T169		245°23'21"					XXXX943,347	XXXX614,241
		167°55'31"	53°18'53"	19,941	1	+11,913	+15,991	XXXX955,260	XXXX630,232
		114°10'17"	359°33'38"	36,245	2	+36,244	-0,278	XXXX979,591	XXXX613,963
		110°18'35"	355°41'56"	20,095	3	+20,038	-1,507	XXXX963,385	XXXX612,734
		86°53'51"	332°17'12"	17,542	4	+15,530	-8,158	XXXX958,877	XXXX606,083
		85°06'25"	330°29'46"	24,301	5	+21,150	-11,968	XXXX964,497	XXXX602,273
		79°05'05"	324°28'26"	24,229	6	+19,719	-14,079	XXXX963,066	XXXX600,162
		70°11'28"	302°07'33"	28,139	7	+20,098	-19,695	XXXX963,445	XXXX594,546
		71°09'43"	290°46'12"	31,032	8	+22,529	-21,341	XXXX965,876	XXXX592,900
		60°43'01"	281°17'54"	29,422	9	+17,338	-23,771	XXXX960,985	XXXX590,470
		56°44'12"	254°40'57"	30,279	10	+16,102	-25,643	XXXX959,449	XXXX588,598
		45°22'51"	47°55'34"	21,632	11	+7,671	-20,226	XXXX9541,018	XXXX594,015
		35°54'33"	25°20'48"	25,021	12	+4,671	-24,536	XXXX948,249	XXXX589,705
		9°17'36"	108°42'33"	22,452	13	-5,931	-21,654	XXXX937,3416	XXXX592,587
		162°32'13"	99°22'20"	24,242	14	+16,244	+17,994	XXXX959,591	XXXX632,235
		139°57'27"	169°24'48"	28,898	15	+26,116	+12,371	XXXX969,463	XXXX626,612
		223°19'12"	183°51'32"	33,115	16	-10,622	+31,365	XXXX932,725	XXXX645,606
		213°58'58"	190°13'11"	39,135	17	-6,373	+38,613	XXXX936,974	XXXX652,854
		284°01'27"	55°27'33"	27,204	18	-26,741	+4,998	XXXX916,606	XXXX619,239
		298°28'11"	245°23'21"	31,561	19	+31,489	-2,124	XXXX911,858	XXXX612,117
		304°49'49"	56°56'32"	37,329	20	-36,737	-6,6923	XXXX906,610	XXXX607,618

Станція вимірів	Пункт орієнтування	Горизонтальні кути		Довжини, м	Отриманий пункт	Прирости координат		Координати, м	
		виміряні	дирекційні			dX	dY	X	Y
		170 ⁰ 04'02''	324 ⁰ 42'49''	51,126	21	+28,990	+42,112	XXXX972,337	XXXX656,353
		167 ⁰ 55'31''	167 ⁰ 55'31''	59,787	22	+32,613	+50,109	XXXX975,960	XXXX664,350
		171 ⁰ 33'11''	114 ⁰ 10'17''	29,252	23	+23,878	-16,898	XXXX967,225	XXXX597,343
S2	S1		142 ⁰ 11'33''					XXXX972,337	XXXX591,748
		289 ⁰ 43'25''	71 ⁰ 54'59''	23,369	2	+7,254	+22,215	XXXX979,591	XXXX613,963
		27 ⁰ 41'52''	169 ⁰ 53'25''	6,583	8	-6,461	+1,152	XXXX965,876	XXXX592,900
		332 ⁰ 06'29''	114 ⁰ 18'03''	8,240	24	-3,391	+7,510	XXXX968,946	XXXX599,258
		303 ⁰ 17'49''	85 ⁰ 29'23''	14,204	25	+1,117	+14,160	XXXX973,454	XXXX605,908
		196 ⁰ 16'14''	338 ⁰ 27'47''	97,210	26	+90,423	-35,686	XXXX062,760	XXXX556,062
		195 ⁰ 40'33''	337 ⁰ 52'06''	101,676	27	+94,185	-38,305	XXXX066,522	XXXX553,443
		186 ⁰ 59'47''	329 ⁰ 11'20''	100,287	28	+86,133	-51,368	XXXX058,470	XXXX540,380
		186 ⁰ 55'25''	329 ⁰ 06'58''	103,231	29	+88,889	-53,165	XXXX061,226	XXXX538,583
		170 ⁰ 56'25''	313 ⁰ 07'58''	103,231	30	+70,578	-75,335	XXXX042,915	XXXX516,413
		152 ⁰ 04'14''	294 ⁰ 15'47''	38,603	31	+15,863	-35,193	XXXX988,200	XXXX556,555
		115 ⁰ 40'50''	257 ⁰ 52'23''	20,811	32	-4,372	-20,347	XXXX967,965	XXXX571,401

Таблиця 3.4. – Відомість перерахунку координат із системи СК-63 в систему МСК-68 (УСК-2000) для земельної ділянки в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області

Координати поворотних точок меж земельної ділянки в системі СК-63			Координати поворотних точок меж земельної ділянки в системі МСК-68 (УСК-2000)		
№	X	Y	№	X	Y
1	XXXX986,554	XXXX557,762	1	XXXX336,730	XXXX96,359
2	XXXX004,866	XXXX596,373	2	XXXX354,774	XXXX35,093
3	XXXX979,591	XXXX613,963	3	XXXX329,392	XXXX52,515
4	XXXX955,260	XXXX630,232	4	XXXX304,952	XXXX68,621
5	XXXX937,426	XXXX592,597	5	XXXX287,360	XXXX30,856
6	XXXX967,975	XXXX571,401	6	XXXX318,050	XXXX09,874

3.3. Камеральні роботи при встановленні меж земельної ділянки

Камеральні роботи щодо формування результатів виконаних робіт виконано з використанням ліцензійного програмного забезпечення Digitals [21].

Інформацію про перелік угідь та їх площ згідно кадастрового плану для земельної ділянки в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області подано в табл. 3.5.

Таблиця 3.5. – Інформацію про перелік угідь та їх площ згідно кадастрового плану для земельної ділянки в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області

№	Код угіддя	Назва угіддя	Площа, га
1	007.01	Малоповерхова забудова	0,0014
2			0,0051
3			0,0111
4			0,2324
Всього земель			0,2500

В ході камеральних робіт вираховано площу земельної ділянки, окремих контурів, відомість координат точок та обчислення площі, складено кадастровий

план земельної ділянки згідно ЗУ "Про Державний земельний кадастр" [15] (рис. 3.2), експлікації згідно з Класифікацією видів земельних угідь (КВЗУ) Порядку ведення Державного земельного кадастру.

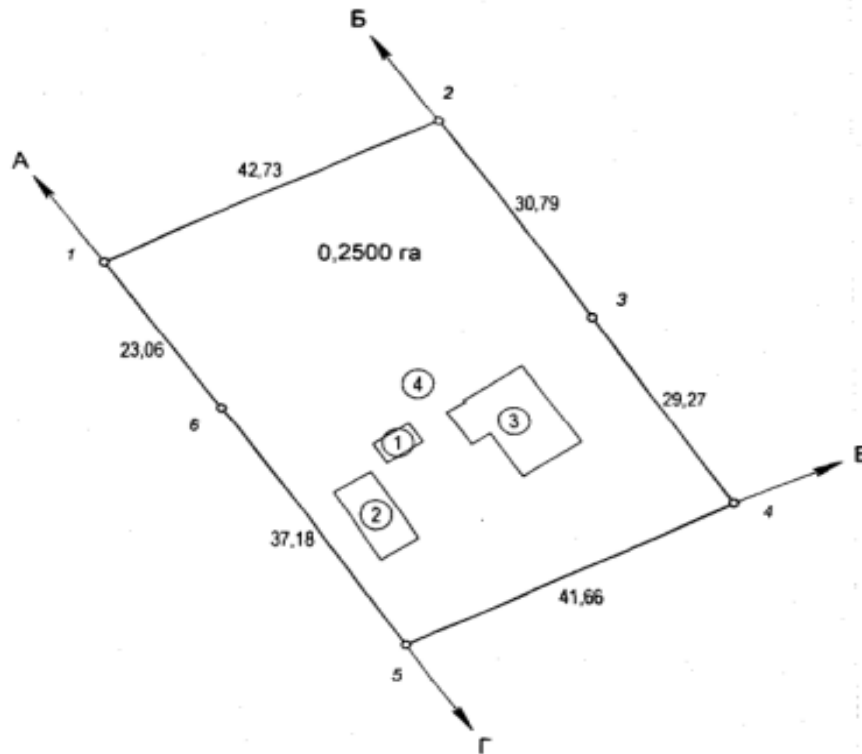

Рисунок 3.2. – Кадастровий план земельної ділянки (об'єкта дослідження).

Контроль польових робіт та прийом матеріалів здійснювалися на всіх етапах виконання робіт. За результатами контролю і прийому матеріалів встановлено, що роботи виконанні у повному обсязі і відповідають вимогам нормативних документів. Всі отримані в результаті робіт матеріали зведені в технічній документації із землеустрою. Виготовлена технічна документація є підставою для внесення відомостей до Державного земельного кадастру [16].

Розглянувши заяви громадян селищної ради, керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування», відповідно до Земельного Кодексу України [2], де рішенням про передачу громадянам України безоплатно у приватну власність земельних ділянок, прийняті органами місцевого самоврядування, є підставою для виготовлення та видачі цим громадянам, або їх спадкоємцям державних актів на право власності на земельну ділянку за технічною документацією щодо

складання документів, що посвідчують право на земельну ділянку, відповідно до ЗУ «Про землеустрій» [19], врахувавши рекомендації постійної комісії територіальної громади з питань сільського господарства, екології та землекористування, що вирішила:

1. надати дозвіл громадянам на виготовлення технічних документацій із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), для садівництва, для індивідуального гаражного будівництва та для ведення особистого селянського господарства в межах населених пунктів Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області;

2. зобов'язати громадян замовити виготовлення в суб'єктів господарювання, що є виконавцями робіт із землеустрою та подати технічні документації із землеустрою на розгляд Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області по затвердженню у встановленому законодавством порядку.

План меж земельної ділянки зображено на рис. 3.3, де:

від А до Б – землі фізичної особи;

від Б до В – землі фізичної особи;

від В до Г – землі комунальної власності;

від Г до А землі фізичної особи.

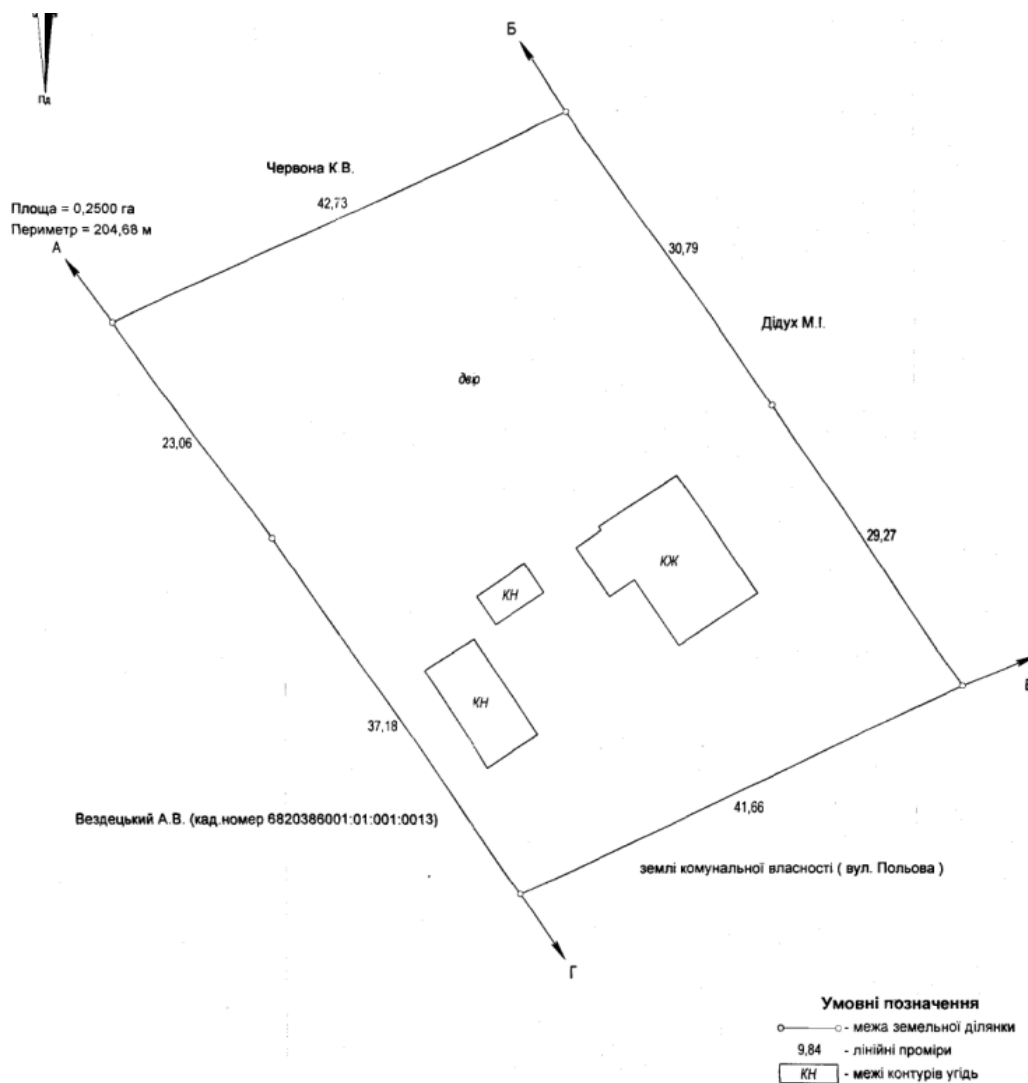

Рисунок 3.2. – План меж земельної ділянки (об'єкта дослідження).

4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

Показники фактичного стану охорони праці, причини нещасних випадків, аварій, профзахворювань, виявлені на робочих місцях, потенційні небезпеки, наслідки профілактичної роботи та інша оперативна інформація широко висвітлюються всіма засобами інформування.

Служба охорони праці відповідно до покладених на неї обов'язків постійно контролює дотримання працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, у тому числі під час проведення адміністративно-громадського контролю у складі відповідної комісії.

Мета контролю – це оцінка відповідності стану охорони праці структурного підрозділу вимогам нормативно-правових актів з охорони праці та підготовка управлінських рішень, спрямованих на створення здорових і безпечних умов праці.

Контроль (перевірка) повинен проводитись у присутності керівника структурного підрозділу, а під час перевірки об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки – також у присутності інженерно-технічного працівника, який відповідає за їхній технічний стан.

У самому структурному підрозділі необхідно перевірити:

- наявність схеми розташування технологічного обладнання та відповідність його розташування схемі;
- наявність журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці та його відповідність типовому, дотримання термінів проведення інструктажів;
- матеріали (протоколи, акти обстеження, журнали реєстрації тощо) діючої у структурному підрозділі системи контролю за станом умов та безпеки праці;
- наявність та ведення журналу обліку нарядів допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки (за наявності таких робіт);
- наявність на робочих місцях інструкцій, плакатів і

попереджувальних написів з охорони праці, знаків безпеки, технологічних карт з основними вимогами безпеки під час виконання тієї чи іншої операції;

- наявність переліку об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, графіка їх періодичного огляду та його виконання;
- наявність засобів колективного захисту:
 - огорожувальних пристроїв;
 - запобіжних пристроїв для запобігання аваріям та руйнуванню окремих частин обладнання;
 - гальмівних пристроїв для швидкої зупинки обладнання та окремих його елементів;
 - сигнальних пристроїв (світло кольорової та звукової сигналізації, показчиків рівня, тиску, температури);
 - пристроїв дистанційного управління виробничим обладнанням, технологічними процесами, пов'язаними з виробництвом та використанням вибухових, токсичних, легкозаймистих речовин і радіоактивних матеріалів;
 - пристроїв дистанційного управління запірною та регулюючою апаратурою, що розміщена у важкодоступних, вогнебезпечних та інших зонах, тривале перебування обслуговуючого персоналу в яких недопустиме;
- стан умов і безпеки праці, зокрема:
 - наявність і стан первинних засобів пожежогасіння;
 - наявність і роботу загально обмінної припливно-витяжної та місцевої вентиляції;
 - дотримання термінів навчання працівників з охорони праці;
 - знання працюючими вимог інструкцій з охорони праці та їх дотримання;
 - виконання заходів з охорони праці, передбачених колективним договором (угодою), приписами органів державного нагляду та служби охорони праці, наказів керівника підприємства тощо;
 - виконання доведеного плану планово-запобіжних ремонтів (ПЗР) обладнання, механізмів, машин, вентиляційних установок;

- забезпечення працюючих засобами індивідуального захисту та правильність їх використання;
- наявність та укомплектованість аптечок першої долікарської допомоги;
- організацію робочих місць і відповідність вимогам норм і правил охорони праці;
- дотримання регламентів технологічних процесів;
- стан санітарно-побутових приміщень і пристроїв, проходів, проїздів, місць евакуації людей тощо [5].

5. ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Відшкодування шкоди, заподіяної порушенням права на безпечне довкілля – це активне право особи, яке реалізується шляхом звернення до суду з позовом до державних органів, підприємств, установ, організацій і громадян про відшкодування шкоди не лише здоров'ю, а й майну внаслідок негативного впливу на навколишнє природне середовище. Шкода, заподіяна внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища, підлягає компенсації у повному обсязі. Особи, яким заподіяно таку шкоду, мають право на відшкодування недержаних прибутків за час, необхідний для відновлення здоров'я, якості навколишнього природного середовища, відтворення природних ресурсів до стану, придатного для використання за цільовим призначенням.

Відповідно до чинного законодавства шкода здоров'ю людини, яка спричинена несприятливим впливом навколишнього природного середовища, може бути відшкодована (компенсована) різними способами, в тому числі:

- оформленням листа тимчасової непрацездатності працівника у випадках захворювання, спричиненого забрудненням навколишнього середовища, в тому числі виробничого середовища;

- оформленням інвалідності з причин, пов'язаних з впливом на здоров'я людини несприятливого навколишнього природного середовища;

- наданням громадянам, які постраждали від несприятливого впливу забрудненого довкілля, заходів соціально-економічного захисту, пільг та компенсацій;

- страхуванням ризику заподіяння шкоди здоров'ю або майну громадян від забруднення навколишнього середовища;

- відшкодуванням шкоди здоров'ю та майну громадян за рішенням суду. Особи, що володіють джерелами підвищеної екологічної небезпеки, зобов'язані компенсувати заподіяну шкоду громадянам та юридичним особам, якщо не доведуть, що шкода виникла внаслідок стихійних природних явищ чи навмисних

дій потерпілих.

Право громадян на одержання екологічної інформації розглядається як вільний доступ до інформації про стан навколишнього середовища та вільне отримання, використання, поширення та збереження такої інформації, за винятком обмежень, встановлених законом. Екологічна інформація - це будь-яка інформація в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі, зокрема, про таке:

✓ стан навколишнього природного середовища чи його об'єктів - землі, вод, надр, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та рівні їх забруднення;

✓ біологічне різноманіття і його компоненти, включаючи генетично видозмінені організми та їх взаємодію із об'єктами навколишнього природного середовища;

✓ джерела, фактори, матеріали, речовини, продукцію, енергію, фізичні фактори (шум, вібрацію, електромагнітне випромінювання, радіацію), які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей;

✓ загрозу виникнення та причини надзвичайних екологічних ситуацій, результати ліквідації цих явищ, рекомендації щодо заходів, спрямованих на зменшення їх негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей;

✓ екологічні прогнози, плани і програми, заходи, у тому числі адміністративні, державну екологічну політику, законодавство про охорону навколишнього природного середовища;

✓ витрати, пов'язані зі здійсненням природоохоронних заходів за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища, інших джерел фінансування, економічний аналіз, проведений у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля [10].

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі землеустрою дедалі більшого значення набуває завдання щодо визначення меж земельних ділянок у натурі. Законне та раціональне використання земельних ресурсів залежить від точності інформації, яку отримує автоматизована система Державного земельного кадастру України після проведення робіт з встановлення меж земельних ділянок.

Визначення (відновлення) меж фактичних земельних ділянок здійснюється відповідно до топографо-геодезичних і картографічних даних, з використанням спеціального обладнання на підставі технічної землевпорядної документації, для визначення місця розташування поворотних точок для межі земельних ділянок. Їхнє встановлення допомагає визначити важливі питання у сфері земельних відносин, а саме земельні спори щодо перетинання з іншими земельними ділянками, що вже були обгородженими, або забудованими, а також запобігання шахрайству під час купівлі земельних ділянок тощо.

До обсягу робіт зі встановлення меж земельних ділянок входять підготовчі, топографо-геодезичні, картографічні роботи, землевпорядні та камеральні роботи, підготовка та оформлення технічної землевпорядної документації щодо встановлення меж земельних ділянок і закріплення їх межовими знаками. Кінцевим результатом робіт є встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками встановленого зразка у відповідності до Закону України "Про землеустрій" та "Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками" на прикладі об'єкта дослідження, що розташований в с. Мокроволя Білогірської селищної громади Шепетівського району Хмельницької області для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), площею 0,2500 га.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Громадські будинки і споруди. Основні положення: ДБН В.2.2-9:2018.
URL: https://e-construction.gov.ua/files/new_doc/3022082276805576102/2023-01-24/fa9a3e00-5004-46db-8b8b-e6dea58ac5f9.pdf.
2. Земельний кодекс України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
3. Інструкція з виконання топографо-геодезичного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000, 1:500: Наказ Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України № 56 від 09.04.1998 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98#Text>.
4. Інструкція про встановлення, відновлення меж земельних ділянок в натурі або на місцевості та їх закріплення межовими знаками: Наказ Державного комітету України із земельних ресурсів № 376 від 18.05.2010 р. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10#Text>.
5. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти: навч. посібник. 2-ге вид., доп. Суми, 2004. 304 с.
6. Класифікація будівель. URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/0020nh-230a.docx.html>.
7. Конституція України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
8. Планування та забудова територій: ДБН Б.2.2-12:2019. URL:
<https://dreamdim.ua/wp-content/uploads/2019/07/DBN-B22-12-2019.pdf>.
9. Порядок безоплатного отримання земельної ділянки для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд. URL:
https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BE%D0%BF%D0%B%D0%B0%D1%82%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D

0%B4%D1%96%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%B8_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B1%D1%83%D0%B4%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%B0_%D1%82%D0%B0_%D0%BE%D0%B1%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B6%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B1%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D1%83_%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85_%D0%B1%D1%83%D0%B4%D1%96%D0%B2%D0%B5%D0%BB%D1%8C_%D1%96_%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%B4

10. Право громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%8F%D0%BD_%D0%BD%D0%B0_%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%BD%D0%B5_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F_%D1%96_%D0%B7%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%27%D1%8F_%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D1%96%D0%BB%D0%BB%D1%8F.

11. Правовий режим земель житлової та громадської забудови. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B8%D0%BC_%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BB%D1%8C_%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97_%D1%82%D0%B0_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97_%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8.

12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин: Закон України № 1423-І від 28.04.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20>.

13. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення складу, змісту та порядку погодження документації із землеустрою: Закон України № 497-VIII від 02.06.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-19#Text>.

14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт: Закон України № 5394-VI від 02.10.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5394-17>.

15. Про Державний земельний кадастр: Закон України № 3613-VI від 07.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>.

16. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України № 1952-IV від 25.12.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>.

17. Про затвердження порядку щодо ведення Державного земельного кадастру: постанова КМУ № 1051 від 17.10.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text>.

18. Про затвердження Порядку щодо використання Державної геодезичної референцної системи координат УСК-2000 при виконанні робіт із землеустрою: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України № 509 від 02.12.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1646-16#Text>.

19. Про землеустрій: Закон України № 858-IV від 22.05.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.

20. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України № 3038-IV від 17.02.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>.

21. Про топографо-геодезичну, картографічну діяльність: Закон України № 353-XIV від 23.12.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-14#Text>.

22. Рижок З. Р. Методика створення та візуалізації картографічних даних з використанням даних дистанційного зондування Землі та геоінформаційних систем. Вісник Львівського національного аграрного університету: архітектура і

сільськогосподарське будівництво. 2021. №22. С. 174-178.

23. Рижок З. Р., Поляковська Л. Л., Ступень Р. М., Колодій П. П. Математична обробка геодезичних вимірів: навч. посібник. Львів, 2020. 179 с.

24. Рижок З.Р. Застосування систем координат у структурі геопросторових даних. Теорія і практика розвитку агропромислового комплексу та сільських територій: матеріали XXII Мінар. наук.-практ. форум. (м. Львів, 5-7 жовтня 2021 р.). Львів, 2021. С. 22-25.

25. SystemNET. URL: <https://systemnet.com.ua/ua/>.